

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۳۹

هفته منتهی به ۲۱ دسامبر ۲۰۱۴

۳۰ آذر ماه ۱۳۹۳

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱-۷

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

آمریکا

اروپا

منطقه یورو

بریتانیا

ژاپن

۷-۱۰

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۰-۱۱

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.namvar@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه:

هفته گذشته در آمریکا هفته مهمی از نظر سیاست‌های مالی و پولی بود. پس از آنکه کنگره لایحه بودجه ۱/۱ تریلیون دلاری سال ۲۰۱۵ را تصویب کرد، اوباما اعلام کرد که آن را امضا می‌کند. در بخش سیاست پولی نیز بانک مرکزی لحن خود در مورد زمان افزایش نرخ بهره کلیدی را به گونه‌ای تغییر داد که تعبیر بازار تسریع در اقدام بود. از منظر ارقام و داده در هفته گذشته اقتصاد آمریکا عملکرد ناهمگونی داشت. تولیدات صنعتی ماه نوامبر مطابق انتظار و امیدوار کننده بود. در مقابل ارقام بخش مسکن چندان خوشایند نبود. تورم مصرف‌کننده به دلیل کاهش قیمت نفت در ماه نوامبر به ۱/۷ درصد در مقیاس سالانه کاهش یافت.

در منطقه یورو، شاخص مدیران خرید در ماه دسامبر در مقایسه با ماه نوامبر تنها اندکی رشد نمود و تورم ماهانه نوامبر در مقایسه با اکتبر ۰/۲ درصد کاهش یافت. ژان کلود یونکر رییس کمیسیون اروپا طرح ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری اروپا برای جذب منابع از بخش خصوصی و دولتی به میزان ۳۱۵ میلیارد یورو را با هدف افزایش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی ارائه کرد. در انگلستان ارقام اقتصادی قابل قبول بود. کاهش کسری بودجه، کاهش نرخ تورم و بیکاری و همچنین رشد دستمزدها برای نخستین بار در سال‌های اخیر بیش از سطح تورم، اصلی‌ترین تحولات هفته گذشته بودند.

بانک مرکزی ژاپن در هفته گذشته نه تنها نرخ بهره کلیدی خود را تغییر داد بلکه در بیانیه‌ای اعلام کرد که همچنان برنامه افزایش پایه پولی به میزان ۸۰ تریلیون ین در سال را ادامه می‌دهد. از سوی دیگر، کورودا در واکنش نسبت به افت بهای نفت نشان داد که، بانک مرکزی به تمامی دغدغه‌ها در رسیدن به هدف تورمی‌اش پاسخ می‌دهد.

دلار در هفته گذشته در مقابل اکثر اسعار عمده تقویت گردید. دلیل این تقویت نیز به حذف عبارت "مدت زمان قابل توجه" از ادبیات فدرال رزرو برای افزایش نرخ بهره بازمی‌گردد. در شرایطی که اکثر بانک‌های عمده مرکزی در وضعیت انبساط پولی قرار دارند، فدرال رزرو در حال خروج از آن می‌باشد و این موضوع به نفع دلار است.

بازار طلا در هفته گذشته در منطقه قرمز بود، به طوری که در طول هفته بهای طلا ۲/۲ درصد افت کرد. مهم‌ترین عامل این وضعیت، جلسه فدرال رزرو بود که حکایت از آن داشت که مقامات پولی به دنبال افزایش نرخ بهره کلیدی فدرال رزرو در سال آتی هستند. البته مانند هفته‌های گذشته تقویت دلار آمریکا نیز عامل دیگری برای کاهش بهای طلا بود.

متوسط قیمت نفت خام جهانی در هفته گذشته در مقایسه با هفته ماقبل آن کاهش یافت. امارات متحده با برگزاری نشست اضطراری اوپک در اوایل سال ۲۰۱۵ مخالفت نموده و عنوان داشت که هنوز نیازی به کاهش تولید نفت اوپک نیست. نبود تقاضای قوی برای جبران اضافه عرضه موجود در بازار نفت، فروش‌های تکنیکی نفت برنت زیر ۶۰ دلار و نفت آمریکا زیر ۵۵ دلار را سرعت بخشید.

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

آمریکا

در انتخابات ۴ نوامبر سال جاری حزب جمهوری‌خواه توانست اکثریت کرسی‌های سنا را به دست آورد. این موضوع به همراه برتری قبلی این حزب در مجلس نمایندگان نگرانی‌هایی را در مورد کش و قوس سیاسی در تصویب بودجه ۲۰۱۵ دولت ایجاد کرده بود. موضوعی که در صورت تحقق می‌توانست مانعی بزرگ در مسیر روند رو به رشد اقتصاد این کشور ایجاد نماید.^۱ با وجود تلاش مخرب برخی از سناتورها از جمله تد کروز^۲ سناتور تگزاس و کاندید بالقوه حزب جمهوری‌خواه در انتخابات ریاست جمهوری در سال ۲۰۱۶، لایحه بودجه ۱/۱ تریلیون دلاری سال مالی ۲۰۱۵ به تصویب کنگره رسید و اوپاما با ابراز خرسندی اعلام نمود که لایحه تصویب شده را امضا خواهد کرد. تنها بودجه وزارت کشور به تصویب نرسید و قرار شد روند بودجه‌ای فعلی تا پایان سال ۲۰۱۴ ادامه یابد.^۳ در تحولی دیگر، هفته گذشته آخرین جلسه کمیته بازار باز فدرال در سال جاری برگزار شد. در بیانیه پایانی که توسط خانم یلن قرائت شد تغییر ملایمی در لحن این بانک در مورد زمان افزایش نرخ وجوه فدرال از سطوح نازل فعلی مشاهده شد. این تغییر لحن با توجه به وضعیت اقتصادی آمریکا از سوی کارشناسان به افزایش سریع‌تر نرخ بهره تعبیر شد. در بیانیه‌های قبلی خانم یلن فاصله زمانی پایان سیاست تسهیل مقداری تا افزایش نرخ بهره را "قابل توجه" توصیف می‌کرد. با تغییر در بیانیه اخیر اشاره شده که بانک مرکزی در مورد زمان افزایش نرخ بهره صبور خواهد بود و به این مطلب نیز اشاره شده که حداقل تا دو جلسه سیاستی آتی فدرال رزرو صبر خواهد کرد.

تولیدات صنعتی

بدون تردید تولیدات صنعتی یکی از پیشرانده‌های مهم اقتصاد آمریکا در سال جاری بوده است. گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد که تولیدات صنعتی ماه نوامبر ۱/۶ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافته که بیشترین میزان رشد ماهانه طی ۴ سال گذشته بوده است. رقم ماه اکتبر رشد این شاخص نیز با تجدید نظر، افزایش یافت. با اینکه تولید نیرو^۴ در ماه نوامبر به دلیل سرد شدن هوا رشد قابل توجه ۵/۱ درصدی را به ثبت رسانید اما مهمترین بخش تولیدات صنعتی یعنی تولیدات کارخانه‌ای که بیشترین وزن را در شاخص مذکور دارد نیز به میزان ۱/۱ درصد افزایش یافته است. رشد تولیدات کارخانه‌ای فراگیر بوده و تمام فعالیت‌ها در این بخش را پوشش می‌دهد. استفاده از ظرفیت

^۱ در سال ۲۰۱۳ به دلیل اختلاف اوپاما و کنگره در مورد برنامه بهداشتی مورد نظر اوپاما، دولت این کشور به مدت ۱۶ روز از ابتدای اکتبر به حالت نیمه تعطیل درآمد. در این مدت حدود ۸۰۰ هزار کارمند دولت به طور مستقیم دست از کار کشیدند و بسیاری از فعالیت‌های خصوصی مرتبط با دولت نیز مختل شد.

^۲ Ted Cruz

^۳ Continuing Resolution

^۴ Utilities

تولید در بخش کارخانه‌ای نیز با افزایش به $78/4$ درصد رسید که هرچند با میانگین 40 ساله خود یعنی $78/7$ درصد فاصله چندانی ندارد، اما نشان می‌دهد که پتانسیل کافی برای ادامه روند رو به رشد آن حتی در کوتاه مدت وجود دارد. شاخص‌های پیش‌نگر صنعت از جمله مدیران خرید کارخانه‌ای نواحی مختلف فدرال رزرو و موسسه مارکیت حاکی از ادامه رونق فعالیت‌های کارخانه‌ای در ماه دسامبر است. ضمن اینکه مهم‌ترین شاخص پیش‌نگر اقتصاد امریکا LEI^1 که توسط موسسه کنفرانس بورد تهیه می‌شود در ماه نوامبر $0/6$ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت. افزایش حاشیه نرخ بهره، قیمت‌های سهام و شاخص اندازه‌گیری فعالیت‌های کارخانه‌ای ISM بیشترین سهم را در افزایش LEI ماه نوامبر داشته است.

بخش مسکن

ارقام مربوط به ساخت و ساز مسکونی که در هفته گذشته منتشر شد چندان رضایت بخش نبود. خانه‌های شروع به ساخت در ماه نوامبر به میزان $1/6$ درصد نسبت به ماه قبل کاهش یافت. ضعف ساخت و ساز مربوط به خانه‌های تک واحدی بود که $5/4$ درصد نسبت به ماه قبل کاهش داشت. خانه‌های چند واحدی شرایط متفاوتی داشت و به میزان $6/7$ درصد افزایش یافت. پروانه‌های ساختمانی که شاخص پیش‌نگر ساخت و ساز محسوب می‌شود برای تک و چند واحدی در ماه مذکور کاهش نشان داد. با اینکه به نظر می‌رسد رشد فعالیت‌ها در بخش مهم مسکن بر خلاف سایر بخش‌ها چندان مطلوب نیست، اما به طور نسبی خوب است. به طوری که با وجود کاهش اخیر، خانه‌های شروع به ساخت برای سومین ماه متوالی بالاتر از سطح یک میلیون واحد تولید سالانه قرار گرفت. انتظار می‌رود رشد فعالیت‌های ساختمانی با فروکش کردن سرما هم‌تراز رشد سایر بخش‌های اقتصاد امریکا گردد.

تورم

همانطور که قبل از این کاهش قیمت انرژی باعث تخلیه فشارهای تورمی از بخش واردات و تولید شده بود، در ماه نوامبر تأثیر ملموسی بر قیمت کالاهای مصرفی داشت و آن را به میزان $0/3$ درصد نسبت به ماه قبل کاهش داد. در دوره سالانه نیز تورم ماه نوامبر با $0/1$ درصد کاهش به $1/3$ درصد رسید. پس از حذف انرژی و مواد غذایی، رشد شاخص پایه تورم که انعکاس واقعی‌تری از رشد سطح عمومی قیمت‌ها است در ماه مذکور $0/1$ درصد نسبت به ماه قبل و در دوره سالانه $1/7$ درصد است. با توجه به رشد و رونق اقتصادی در امریکا بعید به نظر می‌رسد که نرخ تورم پایه این کشور در ماه‌های آتی روندی نزولی داشته باشد. البته در صورت ادامه کاهش قیمت نفت، فشار تورمی به ویژه در بخش تولید کاهش خواهد یافت. اما در مقابل با تقویت تقاضای داخلی زمینه برای افزایش قیمت فراهم خواهد شد.

¹ Leading Economic Indicator

منطقه یورو

شاخص مدیران خرید

هر چند در ماه دسامبر شاخص مقدماتی مدیران خرید رشد بهتر از انتظاری را ثبت نمود، اما در مجموع ارقام منتشره به این شاخص در فصل سوم نشان دهنده رشد اندک و شکننده بخش کارخانه‌ای و خدماتی در منطقه یورو بود. در ماه دسامبر شاخص مدیران خرید مرکب که وضعیت دو بخش کارخانه‌ای و خدماتی را ارزیابی می‌نماید، از ۵۱/۱ واحد در ماه نوامبر به ۵۱/۷ واحد در ماه دسامبر افزایش یافت. ارقام اخیر بیانگر این نکته بود که تغییر در شاخص فوق از رشد ارقام مربوط به هر دو بخش کارخانه‌ای و خدمات نشأت گرفته است. به‌نحویکه در همین مدت شاخص مدیران خرید خدماتی از ۵۱/۱ به ۵۱/۹ واحد و شاخص بخش کارخانه‌ای نیز از ۵۰/۱ به ۵۰/۸ واحد افزایش یافت. البته در مجموع نرخ رشد در بخش خدمات اندکی بالاتر بوده است. شایان ذکر است ارقام بالای ۵۰ واحد نمایانگر رشد مثبت در بخش‌های مورد بررسی است.

هر چند ارقام اخیر بر رشد مثبت بخش کارخانه‌ای و خدماتی تاکید داشتند، اما بسیاری از صاحب‌نظران اقتصادی معتقدند حتی در صورت باثبات بودن شرایط فوق، رشد اقتصادی منطقه بسیار کند و شکننده خواهد بود.

کاهش تورم

در گزارش‌های قبلی به کاهش تورم در ماه نوامبر با توجه به ارقام مقدماتی اشاره شده بود. اما در هفته گذشته ارقام نهایی تورم نوامبر نیز منتشر شد و نشان داد که تورم ماه نوامبر در مقایسه با ماه اکتبر ۰/۲ درصد کاهش داشته است. شایان ذکر است که در گزارش نهایی، ارقام مقدماتی شاخص تورم و تورم پایه در ۱۲ ماهه منتهی به ماه نوامبر در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، تصدیق شد.

جلسه سران و کمیسیون اتحادیه اروپا

جلسه کمیسیون اتحادیه اروپا برای بررسی طرح آقای ژان کلود یونکر^۱ رئیس کمیسیون تشکیل شده بود. در این جلسه به بررسی اولیه طرح ۳۱۵ میلیارد یورویی سرمایه‌گذاری جهت افزایش رشد اقتصادی در اروپا پرداخته شد. آقای یونکر گفت: "ما می‌خواهیم اقدامی کنیم تا از طریق راه اندازی دوباره سرمایه‌گذاری در اروپا بتوانیم به احیای رشد اقتصادی دست یابیم، بنابراین سرمایه دولتی و خصوصی را برای افزایش شمار شاغلان و کاهش تعداد آنانی که اکنون بی‌کارند، به کار خواهیم گرفت. در صورت توافق، ما صندوق سرمایه‌گذاری اروپایی را برای جمع آوری ۳۱۵ میلیارد یورو طی سه سال آینده و با هدف به گردش انداختن چرخ اقتصادی اروپا ایجاد خواهیم کرد." وی همچنین اظهار

¹ Jean-Claude Juncker

داشت: "آنچه به آن نیاز داریم، استفاده هوشمندانه از بودجه عمومی برای جلب سرمایه است. هزینه‌های عمومی برای مدارس و خدمات اجتماعی است، نه بازپرداخت بدهی‌ها".

هر چند قرار است جزئیات دقیق تامین مالی این طرح در سال ۲۰۱۵ اعلام شود، اما اکثر کشورهای منطقه یورو بر حفظ انضباط بودجه‌ای دولت‌ها و پرهیز از افزایش انتشار اوراق قرضه دولتی تاکید داشتند.

طرح آقای یونکر با انتقاد برخی از صاحب‌نظران اقتصادی روبرو شده است. انتقاد بر این طرح از این جهت است که کارشناسان می‌گویند پول چندانی به معنای واقعی وارد بازار نمی‌شود. بدین معنی که بانک سرمایه‌گذاری اروپا، پنج میلیارد یورو و کمیسیون اروپا نیز از محل بودجه اتحادیه اروپا، ۱۶ میلیارد یورو در یک صندوق به نام "صندوق تضمین" قرار می‌دهند. با این امید که با همین پشتوانه و تضمین، ۳۱۵ میلیارد یورو توسط سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و دولتی برای سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف اقتصادی جذب این صندوق شود.

همچنین ماریو دراگی رییس ECB در جلسه مشترک با سران منطقه یورو سعی نمود تا دولت را به تسریع در اصلاحات ساختاری دولتی ترغیب نماید. در این جلسه دراگی ضمن تاکید بر تاثیر منفی کاهش قیمت انرژی بر تورم، از دولت‌ها خواست تا در جهت افزایش سرمایه‌گذاری در سطح منطقه تلاش بیشتری نمایند. تغییر در قوانین اشتغال و مالیات از جمله تغییرات ساختاری مد نظر دراگی برای ایجاد تحرک بیشتر اقتصادی است.

انگلستان

کسری بودجه

کسری بودجه انگلستان در ماه نوامبر کاهش یافت. افزایش درآمدهای دولت از طریق جریمه‌ها بر روی تخلفات اقتصادی دلیل اصلی این کاهش است. میزان این جریمه‌ها در نوامبر به ۱/۱ میلیارد پوند رسید و کسری بودجه را به سطح ۱۴/۱ میلیارد پوند کاهش داد. آقای آیزورن وزیر خزانه‌داری در آخرین سخنرانی پائیزی خود، پیش از برگزاری انتخابات در ماه مه، اعلام کرد که انقباض مالی به منظور قوت گرفتن تامین مالی عمومی ادامه خواهد یافت.

قیمت مسکن

رشد قیمت مسکن به احتمال قوی در سال آتی در بریتانیا کاهش خواهد یافت. قوانین سخت‌گیرانه وام‌های رهنی و کمبود استطاعت مالی در بین خریداران، اصلی‌ترین دلیل این افت عنوان شده است. احتمال رشد ۵ درصدی در مناطق شمالی و مرکزی انگلستان و ابقای قیمت‌ها در سطوح فعلی در لندن، اصلی‌ترین سناریوی پیش‌روی بازار مسکن این کشور است.

بیکاری، دستمزد و تورم

در سه ماهه منتهی به اکتبر، نرخ بیکاری انگلستان به ۶ درصد کاهش یافت^۱. همچنین برای نخستین بار از سال ۲۰۰۹ تاکنون، رشد دستمزدها سریع‌تر از تورم بود و نشان می‌دهد که ۶ سال انقباض در بودجه خانوار رو به پایان است. دستمزدها، به جز پاداش‌ها ۱/۶ درصد در سه ماهه مذکور رشد داشت. در حالی که در فصل سوم رشد ۱/۲ درصدی را به ثبت رساند. در این حال، اکثریت مقامات بانک مرکزی معتقدند که رشد دستمزدها برای افزایش نرخ بهره کافی نیست. صورت جلسه بانک مرکزی باز هم نشان از رای ۷-۲ به ابقای نرخ بهره در سطوح فعلی داشت. نرخ تورم نیز در ماه نوامبر به کمترین سطح ۲ دهه گذشته رسید. افت قیمت نفت و خوراکی‌ها، اصلی‌ترین دلایل کاهش تورم بودند. نرخ رشد شاخص قیمت مصرف‌کننده از ۱/۳ درصد در ماه اکتبر به ۱ درصد در ماه نوامبر رسید.

ژاپن

بیانیه بانک مرکزی

بانک مرکزی ژاپن برای مواجهه با موانع در مسیر رسیدن به هدف تورمی‌اش که آخرین آن‌ها کاهش بهای نفت است، سیاست فوق انبساطی بی‌سابقه خود را ادامه می‌دهد. در هفته گذشته آقای کورودا برای اولین بار در مورد این مانع تازه صحبت کرد. وی گفت: افت بهای نفت می‌تواند موجبات افت بهای کالاها و خدمات مصرفی را در ۶ ماهه اول سال مالی آینده فراهم کند. از این رو، در بیانیه بانک مرکزی این کشور که هفته پیش منتشر شد، این بانک اعلام کرده به افزایش پایه پولی به میزان ۸۰ تریلیون ین معادل ۶۷۰ میلیارد دلار در سال همچنان ادامه می‌دهد. در همین راستا، بانک مرکزی ژاپن نرخ بهره کلیدی خود را نیز در همان سطح پایین ۰/۱ درصد نگه داشت. در همین بیانیه، بانک مرکزی می‌گوید که صادرات نشانه‌هایی از رشد بیشتر را نشان می‌دهد در عین حال که تولید هم از نقطه حزیض خود خارج می‌شود. ادبیاتی که حکایت از امیدواری بیشتر این بانک نسبت به آینده سومین اقتصاد جهان دارد. برخی از کارشناسان بر این نظر هستند که بانک مرکزی با توجه به مطرح شدن بیش از حد اثر بهای نفت بر روی تورم، نسبت به آن واکنش نشان داد تا این پیام را به اقتصاد القا کند که هم متعهد به هدف تورمی خود می‌باشد و هم به دغدغه‌های رسیدن بدان پاسخ می‌دهد.

از سوی دیگر، کورودا در هفته گذشته با پیروزی حزب آبه در انتخابات سعی نمود که تا جای ممکن بر دولت فشار آورد تا اصلاحات اقتصادی را پیش ببرد. وی در سخنان خود گفت برای بالا بردن پتانسیل ایجاد رشد لازم است تا

^۱ کمترین سطح از سال ۲۰۰۸ تاکنون

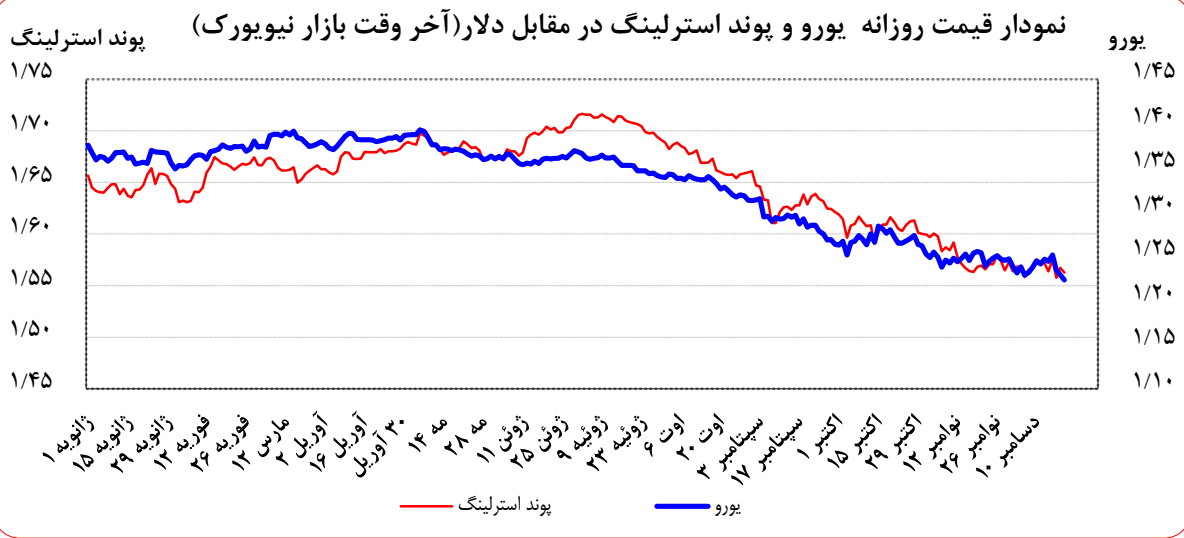
فضای مناسبی از سوی سیاست‌گذاران برای آن فراهم شود. از آنجایی که زمان لازم است تا سیاست‌ها به ثمردهی برسند، بهتر است دولت هر چه سریع‌تر سیاست‌ها و اصلاحات خود را به مورد اجرا گذارد.

آمار منتشره

در هفته گذشته، آمار تراز تجاری کالایی ماه نوامبر منتشر شد که حکایت از ۸۹۱/۹ میلیارد ین کسری داشت و کسری مذکور نسبت به ماه اکتبر افزایش نشان می‌دهد. کسری ماه اکتبر معادل ۷۳۶/۹ میلیارد ین بود. از سوی دیگر، شاخص فعالیت صنعتی اقتصاد ژاپن نیز در ماه اکتبر منتشر شد که نسبت به ماه قبل از آن با ۰/۱ درصد افت نشان داد در اولین ماه سه ماهه چهارم سال هنوز بخش صنعت نتوانسته از رکود خارج شود.

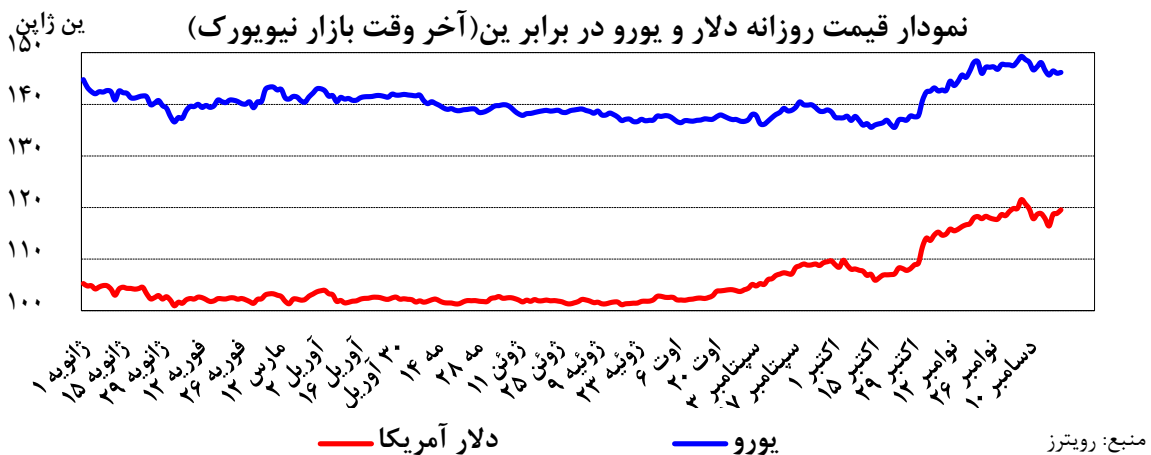
تحولات بازار ارزهای عمده

متوسط ارزش دلار نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو، فرانک و پوند به ترتیب ۰/۳۳، ۰/۳۵ و ۰/۲۹ درصد تقویت و در برابر ین ۰/۷۵ درصد تضعیف شد.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۲۵۱۲-۱/۲۳۳۹ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۵۷۵۰-۱/۵۵۷۶ دلار در نوسان بود. همچنین هر دلار نیز در دامنه ۱۱۹/۵۳-۱۱۶/۴۱ ین متغیر بود.

خلاصه تحولات اسعار در هفته گذشته

عوامل تقویت دلار در مقابل اسعار:

- در دستور کار قرار گرفتن افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو در سال آتی میلادی
- واگرایی سیاست‌های پولی بانک‌های مرکزی دنیا و فدرال رزرو

عوامل تقویت ین در مقابل اسعار:

- افت چندین باره قیمت نفت
- نگرانی‌ها پیرامون سلامت اقتصاد جهانی

روز دوشنبه، روبل روسیه بیشترین افت از سال ۱۹۹۸ تاکنون در مقابل دلار را به ثبت رساند، اگرچه دلار در مقابل ین تضعیف گردید. افت چندین باره قیمت نفت باز هم نگرانی‌هایی پیرامون سلامت اقتصاد جهانی ایجاد کرد و با تقویت فضای ریسک‌گریزی، به تقویت ین در مقابل دلار منجر شد. از سوی دیگر، فروش نفت و گاز اصلی‌ترین منبع صادراتی روسیه است و با در نظر گرفتن تحریم‌های غرب علیه روسیه، افت روبل معقول می‌نماید. اما دلار در این روز در مقابل یورو تقویت گردید. گمانه‌زنی‌ها پیرامون لحن موافق‌تر فدرال رزرو با افزایش نرخ بهره در جلسه روز جمعه، اصلی‌ترین دلیل تقویت دلار در مقابل یورو بود.

روز سه‌شنبه، دلار در مقابل اکثر اسعار عمده تضعیف گردید. تلقی فعالین بازار این‌گونه بود که در جلسه روز جمعه، فدرال رزرو لحن محتاطانه‌تری به خود خواهد گرفت. معامله‌گران در این روز اقدام به سودگیری از نرخ‌های بالای دلار در روزهای گذشته نمودند. نوشتار "مدت زمان قابل توجه" برای افزایش نرخ بهره که از سوی فدرال رزرو در جلسات اخیر مطرح شده، برای دلار تضعیف‌کننده بود.

روز چهارشنبه، دلار بیشترین تقویت روزانه از ابتدای ماه اکتبر تاکنون را به ثبت رساند. این اتفاق پس از آن افتاد که فدرال رزرو اعلام کرد این بانک در سال آتی افزایش نرخ بهره را در دستور کار دارد.^۱ بدیهی است افزایش نرخ بهره، سرمایه‌های بسیاری را به اقتصاد امریکا سرازیر خواهد کرد. از سوی دیگر، علائم منتشر شده از سوی بانک مرکزی اروپا پیرامون خرید اوراق قرضه دولتی از سوی این بانک، به تضعیف یورو در مقابل دلار دامن زد.

روز پنجشنبه، دلار برای دومین روز متوالی در مقابل اسعار عمده تقویت گردید. علائم منتشر شده از سوی فدرال رزرو مبنی بر افزایش نرخ بهره در سال آتی میلادی در وضعیتی که اکثر بانک‌های مرکزی در سراسر دنیا در وضعیت انبساط پولی قرار دارند، به تقویت دلار منجر شد. از سوی دیگر، ارزیابی مثبت فدرال رزرو از اقتصاد امریکا به تقویت این روز دلار کمک کرد. همچنین، دلار در این روز به بیشترین سطح ۲۸ ماه گذشته در مقابل فرانک سوئیس رسید. زیرا بانک مرکزی سوئیس برای سپرده‌های کلان فرانک نزد بانک‌ها جریمه ۰/۲۵ درصد را در نظر گرفت. این اقدام برای ناامیدسازی خریداران فرانک به عنوان ارز مطمئن صورت گرفت.

روز جمعه، دلار بالاترین سطح ۸/۵ سال گذشته در مقابل اکثر اسعار عمده را تجربه نمود. سیاست‌های پولی متفاوت میان فدرال رزرو و سایر بانک‌های عمده مرکزی، اصلی‌ترین دلیل تقویت دلار بود.

^۱ تلقی بسیاری از فعالین بازار، افزایش نرخ بهره تا آوریل ۲۰۱۵ بوده است.

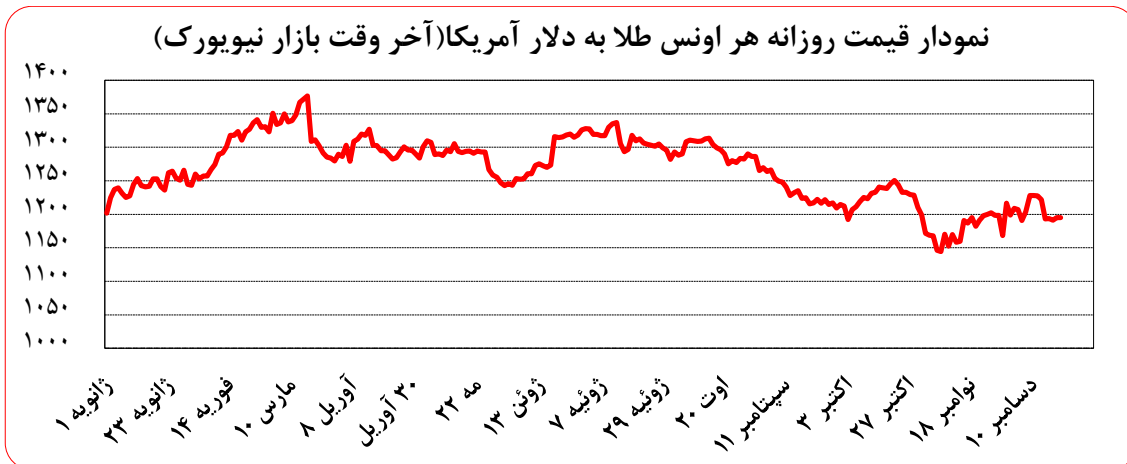

نرخ های بهره

نام ارز	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار	۰/۲۴۷۱۰	۰/۲۴۳۶۰	-	۰/۶۰۵۳۰
یورو	۰/۵۸۵۷	۰/۱۴۵۷۱	-	۰/۲۹۸۵۷
پوند	۰/۵۵۹۶۳	۰/۶۸۰۳۸	-	۰/۹۷۲۷۵
فرانک	-۰/۰۴۶۰۰	-۰/۰۱۰۰۰	-	۰/۰۶۸۴۰
ین	۰/۱۱۱۴۳	۰/۱۴۵۱۴	-	۰/۲۶۸۲۹
درهم	۰/۶۸۴۲۹	۰/۸۵۱۴۳	-	۱/۰۱۵۷۱
یون مرجع	۵/۱۰۰۰	۵/۶۰۰۰	۵/۶۰	۵/۶۰
لیبر ترکیه	۹/۹۳۴۹	۹/۹۳۹۱	۹/۹۳۹۱	۹/۹۴۹۶

تحولات بازار طلا

نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۱۹۵/۱۱-۱۱۹۱/۴۵ دلار برای هر اونس در نرخ های پایانی ثبت شد. متوسط بهای طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۲/۲۹ درصد کاهش یافت.

روز دوشنبه بهای طلا بیش از ۲ درصد افت کرد و به پایین‌ترین سطح یک هفته‌ای خود رسید. علت اصلی این کاهش، تداوم افت بهای نفت از یک سو و تقویت ارزش دلار آمریکا پیش از جلسه کلیدی فدرال رزرو بود. فراتر از این، افت بهای طلا به زیر سطوح میانگین متحرک بلندمدت موجب شد تا فروش تکنیکی حجیمی در بازار رقم خورد. در نتیجه افت دو درصدی بها تنها در ۳ ساعت بوقوع پیوست. در نهایت بهای طلا در پایان معاملات روز دوشنبه با ۲/۴ درصد افت به سطح ۱۱۹۰/۵۹ دلار در هر اونس رسید.

بازار در روز سه‌شنبه، شاهد تغییرات اندکی بود و اغلب معامله‌گران در انتظار نتیجه جلسه فدرال رزرو بودند. این نگرانی وجود داشت که فدرال رزرو در مورد زمان افزایش نرخ بهره دیگر از اصطلاح "مدت زمان قابل توجه" استفاده نکند. عدم به کارگیری این اصطلاح در بازار، می‌تواند به معنای آن باشد که فدرال رزرو زودتر از انتظار بازار اقدام به افزایش نرخ بهره خواهد کرد. بهای طلا در پایان این روز با ۰/۱ درصد افزایش به سطح ۱۱۹۳/۸۶ دلار در هر اونس رسید.

روز چهارشنبه، ابتدا بازار شاهد افزایش قیمت طلا بود تا جایی که سطح ۱۲۰۰ دلار در هر اونس نیز شکسته شد. اما پس از آن که فدرال رزرو نشانه‌هایی بروز داد که در سال ۲۰۱۵ بالاخره نرخ بهره افزایش می‌یابد، روند قیمتی نزولی شد. از آن جایی که هر گونه افزایش نرخ بهره در ایالات متحده، موجب می‌شود تا سرمایه‌گذاران از طلا که بهره‌ای برای آن پرداخت نمی‌شود، روی برگردانند، هر خبری در مورد افزایش نرخ بهره نیز بر بهای طلا اثر کاهشی دارد. در این روز بازار طلا با افت ۰/۴ درصدی در سطح قیمتی ۱۱۹۱/۴۵ دلار در هر اونس بسته شد.

روز پنج‌شنبه، نقش فدرال رزرو در بازار بر خلاف روز قبل بود. فدرال رزرو در این روز عنوان کرد که برای افزایش نرخ بهره، روشی صبورانه‌ای را در پیش می‌گیرد. خانم یلن، رییس فدرال رزرو به طور شفاف عنوان نمود غیرمحمتمل است که نرخ بهره حداقل پس از دو جلسه دیگر کمیته بازار باز، افزایش یابد. این به معنی آن بود که حداقل تا ماه آوریل تغییری در نرخ بهره ایجاد نمی‌شود و با بیان این مطلب، بهای طلا روند افزایشی به خود گرفت. اما پس از این، با تقویت دلار آمریکا در برابر سبیدی از ارزهای عمده، بازار اندکی نزولی شد. در نهایت در این روز بهای طلا با ۰/۶ درصد افزایش به سطح ۱۱۹۵/۱۱ دلار در هر اونس رسید.

روز جمعه، با افزایش تمایل سرمایه‌گذاران به ریسک بیشتر که حاصل انتظارات در مورد افزایش نرخ بهره ایالات متحده بود و همچنین تقویت دلار آمریکا، بهای طلا ۰/۲ درصد افت کرد. این افت باعث شد که روند هفتگی بهای طلا نشان دهنده ۲/۲ درصد کاهش باشد. با وجود این برخی از کارشناسان پس از برگزاری جلسه فدرال رزرو، انتظار کاهش بیشتر در بهای طلا را داشتند، چرا که دلار نیز تقویت شده بود.

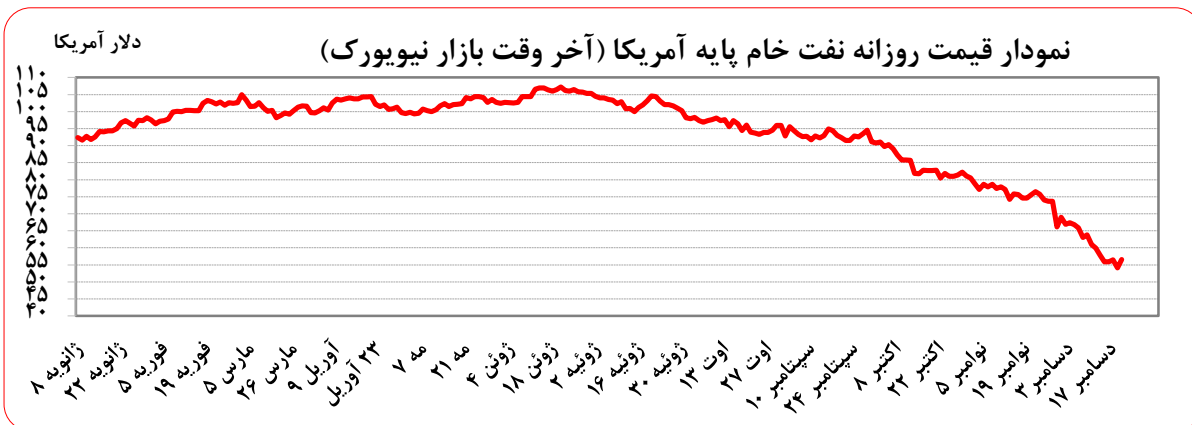

نفت

متوسط بهای نفت خام پایه امریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۸/۷۱ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه امریکا در محدوده ۵۶/۵۲-۵۴/۱۱ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای این ماده خام در هر بشکه در سطح ۵۵/۷۹ دلار قرار گرفت. متوسط بهای نفت خام برنت دریای شمال در هفته گذشته ۶/۲۱ درصد نسبت به هفته ماقبل کاهش یافت. هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار مذکور در دامنه ۶۱/۳۸-۵۹/۲۷ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه آن به ۶۰/۵۵ دلار رسید. هر بشکه نفت اوپک به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه‌ی ۵۷/۹۲-۵۵/۶۴ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه نفت اوپک به ۵۶/۴۴ دلار رسید که نسبت به متوسط هفته ماقبل ۷/۹۶ درصد کاهش داشت.

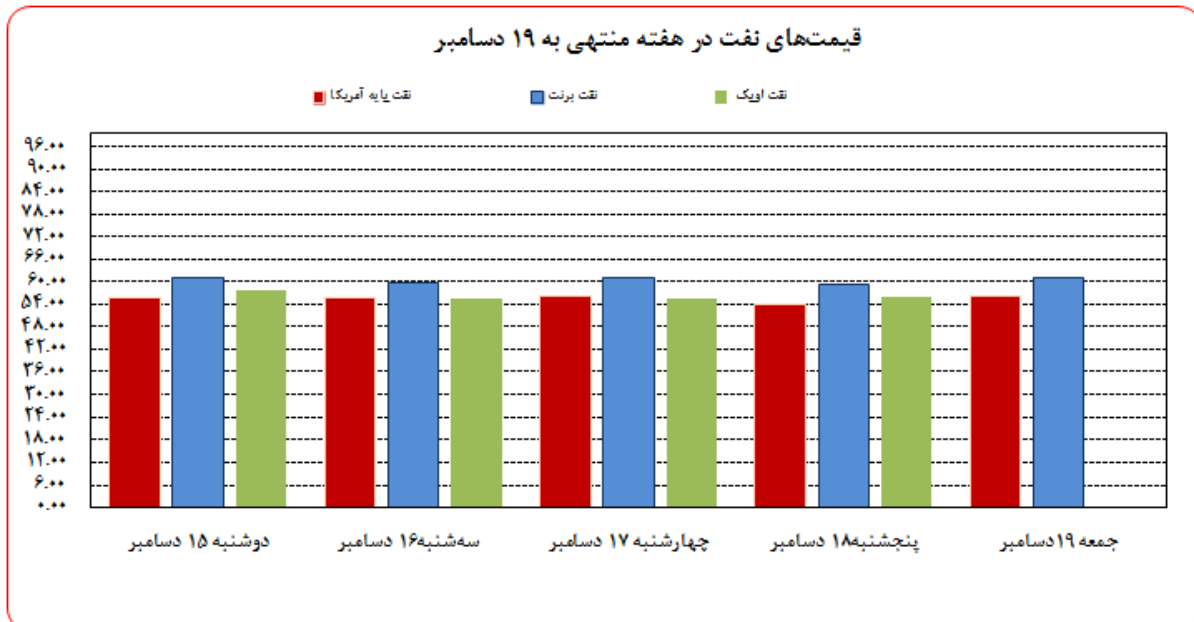
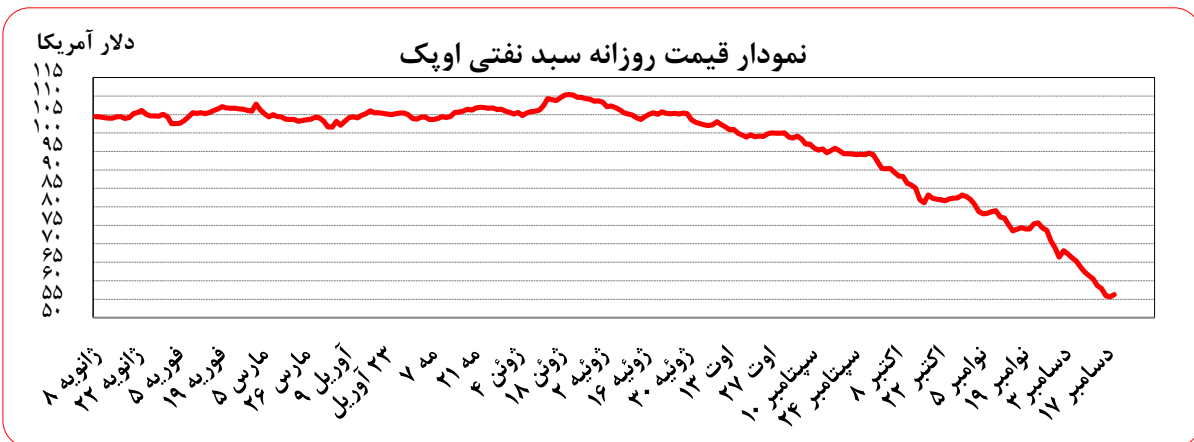
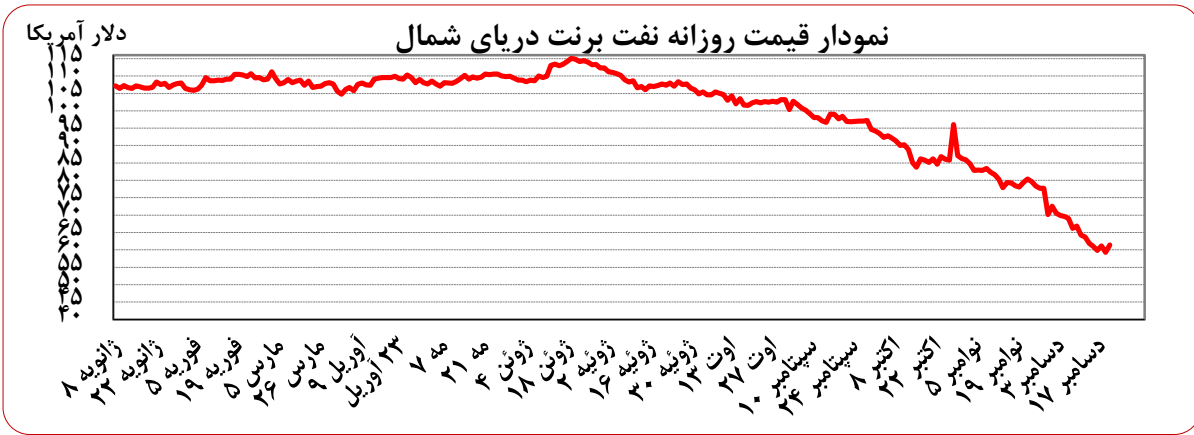
در ابتدای هفته امارات متحده با برگزاری نشست اضطراری اوپک در اوایل سال ۲۰۱۵ مخالفت نموده و عنوان داشت هنوز نیازی به کاهش تولید نفت اوپک نیست. اما مهم‌ترین عامل در کاهش قیمت نفت، نبود تقاضای قوی برای جبران اضافه عرضه موجود در بازار نفت بود که فروش‌های تکنیکی نفت برنت زیر ۶۰ دلار و نفت امریکا زیر ۵۵ دلار را سرعت بخشید.

بر اساس آمارهای منتشره در روز چهارشنبه، در هفته ماقبل، ذخایر تجاری امریکا بیش از میزان پیش‌بینی شده کاهش یافته بود. در همین روز شاخص نظرسنجی در مورد وضعیت کسب و کار در چین بهبود یافت تا تنها اندکی از کاهش قیمت نفت در هفته‌های گذشته جبران شود. نزدیک شدن به زمان انقضای پوشش موقعیت‌های فروش (Short Position) برای تحویل ماه ژانویه، در پایان هفته نیز به افزایش قیمت نفت منجر شد.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	موجودی در هفته گذشته	
۲/۶	-۰/۸	۱,۰۷۰/۹۰	نفت خام
۷/۶	-۰/۸	۳۷۹/۹۰	ذخایر تجاری نفت خام
-۵	۰	۶۹۱/۰۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
۱/۵	۵/۳	۲۲۲/۰۰	بنزین

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			
Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	میزان در هفته گذشته	
۱,۰۷۹	۱۹	۹,۱۳۷	تولید داخلی
-۹۴۵	-۵۶۴	۶,۷۳۰	خالص واردات

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۹۳/۰۹/۲۸

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۱۴/۱۲/۱۹

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۹ دسامبر	پنجشنبه ۱۸ دسامبر	چهارشنبه ۱۷ دسامبر	سه شنبه ۱۶ دسامبر	دوشنبه ۱۵ دسامبر	عنوان	جمعه ۱۲ دسامبر
۰/۶۸۵۴		-۰/۱۵	۰/۶۸۴۳	۰/۶۸۸۰	۰/۶۸۶۵	۰/۶۸۲۶	۰/۶۸۰۴	۰/۶۸۴۳	دلار به SDR	۰/۶۸۳۲
۱/۱۵۰۲	۵	۱/۰۵	۱/۱۶۲۳	۱/۱۶۰۵	۱/۱۵۷۶	۱/۱۶۳۲	۱/۱۶۲۹	۱/۱۶۷۳	دلار کانادا	۱/۱۵۸۰
۱۱۹/۱۳	۱	-۰/۷۵	۱۱۸/۲۵	۱۱۹/۵۳	۱۱۸/۸۳	۱۱۸/۶۴	۱۱۶/۴۱	۱۱۷/۸۲	ین ژاپن	۱۱۸/۸۰
۱/۲۴۰۳	۳	-۰/۳۳	۱/۲۳۶۲	۱/۲۲۲۹	۱/۲۲۸۷	۱/۲۳۴۴	۱/۲۵۱۲	۱/۲۴۳۹	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۲۴۶۴
۰/۹۶۹۱	۴	۰/۳۵	۰/۹۷۲۵	۰/۹۸۴۱	۰/۹۸۰۰	۰/۹۷۲۹	۰/۹۵۹۸	۰/۹۶۵۶	فرانک سوییس	۰/۹۶۳۶
۱/۵۶۹۸	۲	-۰/۲۹	۱/۵۶۵۲	۱/۵۶۲۶	۱/۵۶۷۲	۱/۵۵۷۶	۱/۵۷۵۰	۱/۵۶۳۸	لیره انگلیس *	۱/۵۷۱۷
۱/۴۵۹۰۱		۰/۱۶	۱/۴۶۱۲۸	۱/۴۵۳۵۵	۱/۴۵۶۶۹	۱/۴۶۴۹۵	۱/۴۶۹۸۲	۱/۴۶۱۳۹	SDR به دلار	۱/۴۶۳۶۶
۱۲۲۱/۷۲		-۲/۲۹	۱۱۹۳/۷۵	۱۱۹۵/۰۶	۱۱۹۵/۱۱	۱۱۹۱/۴۵	۱۱۹۳/۸۶	۱۱۹۳/۲۶	طلای نیویورک (هراونس)	۱۲۲۱/۶۶
۱۲۱۶/۴۵		-۱/۳۲	۱۲۰۰/۴۰	۱۱۹۵/۵۰	۱۱۹۹/۰۰	۱۱۹۵/۷۵	۱۲۰۲/۵۰	۱۲۰۹/۲۵	طلای لندن (هراونس)	۱۲۱۷/۰۰
۶۴/۵۶		-۶/۲۱	۶۰/۵۵	۶۱/۳۸	۵۹/۲۷	۶۱/۱۸	۵۹/۸۶	۶۱/۰۶	نفت برنت انگلیس	۶۱/۸۵
۶۱/۱۱		-۸/۷۱	۵۵/۷۹	۵۶/۵۲	۵۴/۱۱	۵۶/۴۷	۵۵/۹۳	۵۵/۹۱	نفت پایه آمریکا	۵۷/۸۱
۱۷۶۱۳		-۰/۹۹	۱۷۴۳۸	۱۷۸۰۵	۱۷۷۷۸	۱۷۳۵۷	۱۷۰۶۹	۱۷۱۸۱	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۷۲۸۱
۱۷۵۵۸		-۲/۶۰	۱۷۱۰۱	۱۷۶۲۱	۱۷۲۱۰	۱۶۸۲۰	۱۶۷۵۵	۱۷۰۹۹	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۷۳۷۲
۶۴۹۳		-۱/۸۵	۶۳۷۲	۶۵۴۵	۶۴۶۶	۶۳۳۷	۶۳۳۲	۶۱۸۳	FTSE-100 (بورس لندن)	۶۳۰۱
۹۸۱۳		-۲/۰۹	۹۶۰۸	۹۷۸۷	۹۸۱۱	۹۵۴۴	۹۵۶۴	۹۳۳۴	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۹۵۹۵

شماره ۴۰

دایره اخبار اقتصادی

* هر واحد به دلار آمریکا